Solvåg – en energipark

På universitetsområdet i Piteå går det att besöka Solvåg – en solcellspark, forskningsanläggning och social mötesplats i ett. *Björn Ekelund* från Luleå tekniska universitet menar att det är dags att utmana bilden av modern energiförsörjning:

– Lägg fokus på mötesplatser för människor i stället för energianläggningar långt utanför centrum, säger Björn Ekelund.

Solvåg invigdes sommaren 2018 och är en solcellspark där ordet *park* står i centrum. Här samsas barnfamiljer och lunchande studenter med solceller och forskning. Forskningsprojektet har beskrivits som en mashup mellan arkitektur, teknik, energi och design.

- Som arkitekt är jag inte van att jobba med så många olika kompetenser inom ett och samma projekt, säger BjörnEkelund, arkitekt och lektor vid LTU.
- För Solvåg har vi haft med oss energikonsulter, statsvetare, designers och forskare på innovation för att skapa en helt ny lösning. Resultatet är ett nytänk kring hur man kan se på energibehov i städer.

Solvåg är ett samarbete mellan Piteenergi, Norut, Luleå tekniska universitet och Piteå science park. Projektet startade 2014 när Piteenergi kom med en förfrågan till universitetet om hur man kan jobba med att få in energiförsörjning i det offentliga rummet.

- Vi bestämde oss för att testa ett nytt koncept på plats på campus i Piteå. Vi bjöd in studenter och andra verksamma på skolan; allt från tekniker till dansare och musiker. Ur workshopen kom massa idéer från folk som inte kan energi, men som har en kreativ ådra.

I skärningspunkten

Solvåg består av 117 dubbelsidiga solpaneler. De hjälper forskarna att studera solpaneler i kallt klimat, och vilka vinklar som genererar mest energi. Att skapa en design med flera olika vinklar har varit fokus för arkitekterna, och resultaterat i den vågformade konstruktion i trä som står på campus i dag. För ögat ser det ut som flera sammanbyggda solstolar.

- Designen bygger på forskningsbehovet av solceller – men upplevs i första hand som en park för människor. Genom projektet visar vi på att

energianläggningar inte behöver stå utanför en stad, utan kan integreras i parker och skapa ett annat värde för invånarna.

Vid Solvåg bedrivs flera olika forskningsprojekt. Utöver solcellspanelerna studeras även hur värmebehandlad furu, som konstruktionen är byggd i, kan stå emot kyla under längre tid. Björn själv forskar också kring hållbara stadsprojekt för solceller och intervjuar människor som besöker parken.

- Solvåg är en mashup av flera olika forskningsområden som samtidigt fungerar som en grön, social mötesplats. Vi är en testanläggning som ska producera energi från solen, men främst visar vi på bilden av framtiden.

Team av oliktänkande
Projektet har blivit uppmärksammat i hela landet och vid invigningen förra sommaren deltog energiminister Ibrahim Baylan. Han menade att Solvåg är viktigt att studera för framtidens energiförsörjning.

När Björn Ekelund presenterade Solvåg på Reglabs Årskonferens 2019 tryckte han på vikten av samarbete:

- Vi har mycket att vinna på att jobba tillsammans över forskningsområden och med andra aktörer när vi designar för framtiden, sa Björn Ekelund.
- Som akademiker ska vi jobba tvärsektoriellt, men ofta sitter vi på varsitt håll och jobbar med egna delar. Det är viktigt att våga jobba i team med oliktänkande för att driva innovation tillsammans, även om det uppstår friktion ibland. Friktion är ett värde!
- Hubbar är också viktiga för utveckling, som Piteå science park som blivit en kittel av kraft och idéer i det här projektet.

EMELIE FÅGELSTEDT